

צבי וגנר. "זו הפעם הראשונה שלחוסכים יש כזה כוח"

יחזק צמורי, סמנכ"ל בנק המזרחי. "תוספת ריווחיות"

מאת גד בירון

הקופות שירוויחו יותר

קופות גמל. רגע לפני ה-31 בדצמבר

מי שמצטרף היום לקופת גמל - רגע לפני ה-31 בדצמבר - מחפש את השורה התחתונה: יותר רווחים. בהחלטה יוצאת דופן של מועצת המנהלים של בנק המזרחי, נבחרה בימים אלה הנהלה חדשה לקופות הגמל של הבנק, המורכבת מעתה גם מנציגי ציבור מקצועיים. מטרה עיקרית: ניהול יותר ענייני ומקצועי שישגי ריווחיות משופרת. זאת השורה התחתונה. 14 קופות גמל יש לבנק המזרחי - מרביתן כבר הספיקו להתבלט בריווחיותן הגבוהה. 290 אלף החברים בהן יקבלו, החל בשנת המס הקרובה, גם עדכון יומי דרך מסופי הבנק, בכל סניף. מה אתה מרוויח מזה?

"לאור" וכן האטרקציה - השיאנית "הדר", המשותפת לבנק המזרחי ולמשקיעים פרטיים מומחים: 6.25 אחוז תשואה ריאלית - הרחק מכל מתחרותיה. בקרנות ההשתלמות התבלטה קרן "אספה" של המזרחי לכל אורך שנות פעילותה.

■ ■ ■

אין ספק כי "בנק המזרחי", בהחלטה הקריה שלו, ימשיך אליו, מפקידים רבים - גם כאלה שאינם מנהלים בו פעילות פיננסית שוטפת. גם כאשר מגיעים לבנק הזה, יש מיגוון, יש בחירה. אפשר לבחור בין 14 קופות גמל של בנק המזרחי: ותיקות, חדשות, קופות לעצמאים, קופות לשכירים - עם ביטוח חיים או בלעדיו - קופות פיזיוניים למעבידים וקרנות השתלמות לשכירים. רגש על החוסך הבודד.

מאפיין בולט לכולן: ניהול מקצועי, עלייה אנושי מקצוע בתחום נירות-הערך, תוך הקפדה של ניהול תקין ועמידה בדרישות האוצר. כל אלה משכו לקופות הגמל של בנק המזרחי עמיתים רבים מכל חלקי הציבור: עובדי מדינה, מפעלי אלקטרוניקה מהגדולים בארץ, תעשייה כבדה, קיבוצים מכל שכבות הציבור, פקידים ממפעלי המזון הגדולים וממוסדות ענק. כל אחד בחר באחת מ-14 הקופות.

ההצטרפות הגדולה לקופות הגמל המצליחות של המזרחי - לאורך השנים - מתבטאת בנכס גידול-הון מרשים גם בשנה האחרונה: "הדר" מראה גידול הון של 46 אחוז. "יסודות" - שימו לב - 61 אחוז; ביתר הקופות, הוותיקות יותר, קצב הגידול, כמובן מתון יותר: 6-5 אחוזים לערך.

■ ■ ■

היום סופרים בבנק 290 אלף עמיתים, כסכום השקעה כולל של כ-500 מיליון דולר. אלה הנגזרים משרותי מחשב מתקדמים. חידוש בלעדי: החל בשנת 1987 יקבלו העמיתים של בנק המזרחי עידכון יומי של חשבונותיהם דרך מסופי הבנק. גם בתחום זה, ראוי לציין, היה המזרחי הראשון שמיחשב את קופות הגמל בצורה יסודית כליכך, המאפשרת לו להביע שירות של אלה קיים באף בנק אחר: כל לקוח יוכל לפנות לכל סניף של בנק המזרחי ולקבל את יתרתו בקופות מעודכנות לבורק אותו יומי. הכניסה לקופות הגמל נחשבת גם היום לאטרקטיבית במיוחד ולבטוחה. למרות כל תהפוכות הכלכלה בארץ, למרות הפיחותים שהיו, השקעות והסיווגים במערך שוק ההון לאורך השנים - נותרו קופות הגמל יציבות והבטיחו לעמיתים לא רק שמירת ערך הכסף, אלא גם רווחים ריאליים נוספים. יש לזכור: קופות הגמל לא עסקו ואינן עוסקות בספקולציות. עיקר השקעתן באג"ח צמודים. זה לבדו מבטיח יציבות.

היום, לפני ש"סוגרים" את שנת המס, מומלץ לעשות מהר את השיקולים ולבחור אחת מקופות הגמל של בנק המזרחי, שהוכיח כושר טיפול מצויין בקופות שלו. זה יקרה מן הסתם, גם בעתיד. הפעם עם פיקוח-מקצועי צמוד.

לזה. ניהול מקצועי יותר שיתבטא בריווחיות. והוא מוסיף: "המסר שלנו ללקוחות: מהיום לא תקבלו רק דו"ח על מה שנעשה בקופות - אתם גם תבקעו מה נעשה".
דבר אחר אסור לשכוח: הקופות של המזרחי לא מתחילות מאפס. עד היום הן היו אלה שהתגאו והתבלטו - לאורך שנים - בריווחיות עדיפה עלייני מרבית קופות הגמל המתחרות. בכל מקרה - יותר מהממוצע. קבלות על קצה המזלג: בין קופות הגמל הוותיקות בשוק, השיגה "יסודות" של בנק המזרחי את התשואה הריאלית הגבוהה ביותר לשנת 1985: 6.1 אחוז. בין הצעירות בולטות

יחזק צמורי, סמנכ"ל בנק המזרחי ומנהל אגף קופות הגמל של הבנק, אמר על כך: "אנחנו משוכנעים כי הרכב הנהלה החדשה יתבטא בניהול ובתיפעול השוטף של הקופות, ויותר מזה - אנחנו מקווים שהדברים ישתקפו בתוספת ריווחיות".
צריך לזכור: כל המהלך הזה נועד למטרה עיקרית אחת: ריווחיות משופרת. המהפך שבמהלך, במלים קצרות: הנהלה החדשה תהיה אקטיבית, לא יצוגית. ואולי זה הביטוח שלה. כל מה שייעשה בקופות הגמל של בנק המזרחי, מכוון לאינטרס העמיתים-חברים בקופות. לא לשום אינטרס אחר. צפורי קורא

עם קיצור שנת המס הנוכחית ל-9 חודשים, בעוד ציבור העצמאים בארץ מעכל את משמעות התאריך הקובע החדש - 31 בדצמבר - לניצול הטבות המס והזיכויים הכרוכים בהפקדות לקופות הגמל, התכנסה מועצת המנהלים של "בנק המזרחי", ובצעד יוצא דופן כחרה הנהלה חדשה לקופות הגמל שלה. כהנהלה החדשה יש מעתה רוב לנציגי הציבור.

משמעות ההחלטה הזו אינה קשורה בתחום הארמיניסטרציה - נטו. הרכב נציגי הציבור בהנהלה החדשה, הכולל אנשי כלכלה, כספים ורואי-חשבון, נועד להבטיח היום ניהול יותר ענייני יותר מקצועי לקופות הגמל של הבנק, שיתבטאו, מן הסתם, גם בתשואות משופרות. מדובר, למעשה, בהחלטה מהפכנית. למי שבקי במתכונות הניהול של קופות הגמל, המקובלות בנקאות הישראלית, קל להבין, אם עד היום נהולו קופות הגמל השונות על-ידי מקצוענים מתוך הבנק - הן מומחי קופות הגמל והן מומחי נירות הערך - נפקדה עינו הצמודה של הציבור מהניהול הזה. נכון יותר - עינו המקצועית של הציבור. את המשבצת החסרה הזו משלימה ההחלטה החדשה. "בנק המזרחי" הוכיח גם הפעם שהוא יודע להיות חלוץ לפני המחנה הבנקאי. מול העניינים - תמיד הלקוחות. במקום שאין יתרון לגורל - תעבוד המקצוענות. וכמו תמיד: ריווחיות היא עניין של מקצועיות.

■ ■ ■

מהיום יש רוב לנציגים מקצוענים של ציבור המשקיעים בהנהלת קופות הגמל. כשאנחנו אומרים רוב, כרובר 4 נציגי ציבור מול 3 נציגים של הבנק. לכל הארבעה רקע מובהק בתחום הכספים במסורות ציבוריים בולטים (ראה מסגרת).
בעוד כשבוע תכנס ישיבה ראשונה של הנהלה החדשה, בה ייקבע חברי הנהלה בוועדת ההשקעות. ולאותם אלה שייבחרו יהיה, למעשה, תפקיד אקטיבי, שיקבע לאן יפנו השקעות קופות הגמל של בנק המזרחי.

החוסך יקבע מה כדאי

צבי וגנר, עשרים שנה עוסק בכספים. מרביתן כגונר קרן הקיבוץ הרתי, חלקו כחבר הנהלת קופות הגמל של בנק המזרחי. נושא קופות הגמל מוכר לו מקרוב. בעצמו חוסך בקופות הגמל האלה. נבחר לאחרונה כאחד מארבעה נציגי-ציבור בהנהלה החדשה של קופות הגמל של בנק המזרחי. יחד איתו נבחרו הפרופ' דן יהודה, מהחוג לכלכלה של אוניברסיטת בראילן. שלמה סירקיס, ר"ח ומשנה למנכ"ל ביה"ח "שערי צדק" ויחזק בהן, ר"ח וסמנכ"ל לכספים באוניברסיטת בראילן. נציגי הבנק בהנהלה החדשה: משה מן, מנכ"ל בנק המזרחי, אלי אונגה, משנה למנכ"ל ויחזק צמורי, סמנכ"ל. וגנר: "למעשה, אין הקופות שייכות לבנק, אלא לחוסכים. בהחלטה החדשה של הבנק תתחלק האחריות גם על נציגי הציבור ויהיה מי שיראה, בשם הציבור, מה באמת קורה בכסף שלו". את המשמעויות היוזר-אופרטיביות הוא מסביר כך: "אנחנו צריכים לדאוג ולקבוע את מדיניות ההשקעות של קופות הגמל. אם לדוגמה, הבנק מעוניין להשקיע כאמיסה מסוימת, אנחנו נקבע מה יותר כדאי, היכן נוכל לקבל ריווחיות גבוהה יותר. זאת הפעם הראשונה שיש לחוסכים כח כזה בקופות הגמל".

עד 45 אחוז רווח מידי

תזכורת לעצמאים: הפקדת הסכומים המתירים לקופות הגמל - עד 31 בדצמבר הקרוב - מאפשרת לקבל הטבת מס נדיבה. כל עצמאי המפקיד את מלוא תקרת ההפקדה המזכה בניכוי ובזיכוי, עשוי להגיע לרווח מידי של עד 45 אחוז: ולרווחו הגדול הזה יש לצרף את התשואה השנתית המתולקת לעמיתים (חברים) בקופה.

רוב העצמאים מבינים את היתרון שבהפקדות לקופות הגמל למיניהן. העומס ותורים הכספים הגדול לקופות הגמל, רווקא לקראת סוף שנת המזון, מסבירים הכל. אחרי הכל קשה למצוא כלי שמאפשר ליהנות מזיכוי ומניכוי מס - תוך הקטנת התשלומים לשלטונות המס. פגנט ברור מדי מכדי לוותר עליו.